

Werkconferentie Omgaan met (on)veiligheid in migrantengezinnen – 28 mei 2026

Inleiding

Op 28 mei 2026 vond de werkconferentie *Omgaan met (on)veiligheid in migrantengezinnen* plaats, georganiseerd door Stichting Netwerk Cultuursensitief Werken Nijmegen en Veilig Thuis Gelderland-Zuid. De bijeenkomst werd gehouden in Zalencentrum De Bogerd in Druten en bracht professionals samen uit onder meer de sociale wijkteams van Druten, Culemborg, West Maas en Waal en Heumen. Daarnaast waren medewerkers aanwezig van BZ Jong Tiel, Entrea Lindenhout, Sterker, Wmo-consulenten, COA, welzijnsorganisaties en gemeenten. In totaal hebben 26 professionals deelgenomen aan de werkconferentie.

De conferentie startte met presentaties over de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en de meldcode Eergerelateerd Geweld. Vervolgens gingen deelnemers in subgroepen aan de slag met praktijkcasussen, waarbij zij vanuit een cultuursensitieve benadering onderzochten welke aandachtspunten van belang zijn voor passende ondersteuning.

Bevindingen en inzichten

De casuïstiek leidde tot waardevolle gesprekken over het belang van zorgvuldig luisteren, het stellen van open vragen en het voorkomen van aannames. Een belangrijk uitgangspunt was dat professionals eerst een volledig beeld van de gezinssituatie vormen voordat conclusies worden getrokken. Daarbij werd benadrukt dat het essentieel is om door te vragen naar gezinsrelaties, verantwoordelijkheden, opvoedingspatronen, gezagsverhoudingen en eerdere ervaringen van betrokkenen.

Tijdens de bespreking van een casus rondom een Somalische moeder en haar zoon werd onderstreept hoe belangrijk het is om eerst in gesprek te gaan met de ouder en daarbij gebruik te maken van een tolk wanneer taal een belemmering vormt. Ook werd gewezen op het belang van samenwerking met school, schoolmaatschappelijk werk, vrijwilligersorganisaties en andere betrokken professionals. De deelnemers benadrukten dat ondersteuning het meest effectief is wanneer deze aansluit bij de specifieke situatie, achtergrond en behoeften van het gezin.

Daarnaast werd uitgebreid stilgestaan bij het in kaart brengen van het sociale netwerk van gezinnen. Daarbij werd besproken dat steun niet alleen afkomstig kan zijn van familie of bekenden in Nederland, maar ook van contacten in het buitenland. Tegelijkertijd werd gewezen op het belang van culturele nuances. Zo werd aangegeven dat binnen de Somalische

gemeenschap bijvoorbeeld clanachtergronden van invloed kunnen zijn op de mate waarin contacten als ondersteunend worden ervaren. Dit vraagt van professionals een open en onderzoekende houding.

Verder werd aandacht besteed aan factoren die de kwetsbaarheid van gezinnen kunnen vergroten, zoals financiële problemen, recente verhuizingen, beperkte sociale contacten of onzekerheid over gezagsverhoudingen. De deelnemers vonden het belangrijk om ouders actief te betrekken bij het formuleren van hulpvragen en gezamenlijk te onderzoeken welke ondersteuning op dat moment het meest passend is.

Ook kwam naar voren hoe belangrijk transparante communicatie is richting jeugdigen en gezinnen. Professionals dienen duidelijk uit te leggen welke stappen binnen de hulpverlening worden gezet en wat de mogelijke gevolgen hiervan zijn. Wanneer ingrijpende maatregelen, zoals een uithuisplaatsing, aan de orde zijn, is heldere informatievoorziening essentieel zodat betrokkenen weten wat zij kunnen verwachten.

Als bruikbare instrumenten voor cultuursensitief werken werden onder andere het cultureel interview, het maken van een genogram en het opstellen van een tijdslijn genoemd. Deze instrumenten helpen professionals om de context, familiegeschiedenis, sociale positie en culturele achtergronden van gezinnen beter te begrijpen.

Conclusie

De werkconferentie werd gekenmerkt door een grote betrokkenheid van de deelnemers en een actieve uitwisseling van kennis, ervaringen en perspectieven. De gezamenlijke reflectie op praktijkcasussen heeft geleid tot meer bewustwording over het belang van cultuursensitief werken binnen het sociaal domein.

De belangrijkste opbrengst van de bijeenkomst is het besef dat effectieve ondersteuning begint bij een open, nieuwsgierige en oordeelvrije houding. Door zorgvuldig te luisteren, verdiepende vragen te stellen en oog te hebben voor de culturele en sociale context van gezinnen, kunnen professionals beter aansluiten bij de behoeften van inwoners en bijdragen aan passende en veilige ondersteuning.

